

ועדה לפי תקנה 25 לתקנות בריאות העם (העוסקים בסיעוד רפואי) תשמ"ט 1988

תאריך : 08/10/2017

לכבוד
מר משה בר סימן טוב
מנכ"ל משרד הבריאות

דין וחשבון לפי תקנה 25 לתקנות בריאות העם (העוסקים בסיעוד רפואי) תשמ"ט 1988
ולפי תקנות 15-16 לתקנות בריאות העם (צוות סיעודי במרפאות) התשמ"א 1981

בעניין:

מר משה בר סימן טוב מנהל הכללי של משרד הבריאות
באמצעות באת – כוחו עוה"ד שרה שר לב
לשכת היועמ"ש, משרד התובע הראשי
משרד הבריאות, ירושלים

הקובל

נגד

ובעניין: האח אנואר פראירה שיבלי
ע"י ב"כ עוה"ד שמשון וייס ושחר בוקוולד

הנקבל

1. בתאריך 21.02.2016 הגיש הקובל כתב קובלנה (להלן: "הקובלנה") נגד הנקבל, לאחר שהורשע בעבירות שיש בהן כדי להראות שהוא חסר את האחריות הדרושה לעובד בסיעוד, כאמור בסעיף 15(4) לתקנות בריאות העם (צוות סיעודי במרפאות) התשמ"א 1981, (להלן: "התקנות") כמו כן התנהג הנקבל בדרך שאינה הולמת את מקצוע הסיעוד, כאמור בתקנה 15 (1) לתקנות בריאות העם (צוות סיעודי במרפאות) 1981.

2. פרטי הקובלנה

- א. ביום 18.12.2014 הורשע הנקבל בתיק ת"פ 22146-01-13 בבית משפט השלום בנצרת בגין כתב אישום שהוגש נגדו באמצעות פרקליטות מחוז צפון.
- ב. הנקבל הורשע על סמך הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן שהוגש נגדו. העבירות בהן הורשע הנקבל היו:

1. קשירת קשר לביצוע פשע.
2. זיוף.
3. שימוש במסמך מזויף.
4. גניבה בידי מורשה.
5. מעשה פזיזות ורשלנות.

ג. בעקבות ההרשעה נגזר דינו של הנקבל לעונש מאסר בפועל של ששה חודשים, קנס בסך 5,000 ₪ ומע"ת של 8 חודשים לתקופה של שלוש שנים שלא יעבור על אחת מן העבירות בהן הורשע.

ד. הנקבל ערער על העונשים שנגזרו עליו בפני בית המשפט המחוזי בנצרת בתיק מס' ע"פ 50015-02-16 וביום 07.06.2017 ניתן פסק דין לפיו התקבל הערעור באופן שעונש המאסר בפועל שהוטל על הנקבל יומר בעבודות שירות בבית אבות "משלב" בגבעת המורה בעפולה ובנוסף הוטל עליו צו מבחן למשך שנתיים. יתר רכיבי גזר הדין בבית משפט השלום נותרו על כנם.

ה. הנקבל טרם החל בריצוי עבודות השירות אך ביצע את יתר רכיבי פסק הדין ונמצא במעקב שירות המבחן.

3. הועדה

חברי הועדה: גב' חנה צפנת יו"ר, גב' שרה אפרתי חברה ועו"ד משה ארד חבר מונו ע"י מנכ"ל משרד הבריאות לדון בקובלנה.

4. הדיון

א. ביום 04.09.2017 התקיים הדיון בפני הועדה ולדיון התייצבו ב"כ הקובל, הנקבל ובאי כוחו.

ב. עם תחילת הדיון הודה הנקבל בעבירות המשמעת המיוחסות לו בכתב הקובלנה ומיד לאחר מכן נטענו הטיעונים לאמצעי המשמעת הראויים מצד הקובל ומצד הנקבל.

ג. בעקבות הודאתו הורשע הנקבל.

5. טיעוני ב"כ הקובל

א. הנקבל אח מוסמך, עבד כאח במרפאת קיבוץ שדה נחום (להלן: "הקיבוץ") בין השנים 2007-2009 ובין השנים 2009-2011 עבד כאח בבית האבות בקיבוץ. במסגרת עבודתו היה הנקבל אחראי על הזמנת תרופות עבור חברי הקיבוץ ודיירי בית האבות.

ב. ע"פ המתואר בכתב האישו חבר הנקבל לאדם נוסף וביחד פעלו כך שהנקבל זייף מרשמים בדרך של הוספת תרופות למרשם שניתן ע"י רופא וכן בדרך של כתיבת מרשמים בלא אישור רופא וזיוף החתימות עליהם.

ג. בהסתמך על המרשמים המזוייפים הצליח הנקבל לקבל תרופות מעבר לנחוץ. את אותן תרופות העביר לשותפו שמכרן והתמורה בגין חולקה בין הנקבל לבין שותפו.

- ד. לדברי ב"כ הקובל מדובר במקרה חמור ביותר זאת גם מעצם העובדה שהנקבל ניצל דיירים זקנים בבית אבות, זייף מסמכים וכתוצאה מכך הרוויח כסף רב, גרם לבית האבות הפסד של עשרות אלפי שקלים, ניצל את האמון הרב שנתנו בו. כמו כן נטען כי כל המיוחס לנקבל התבצע לאורך תקופה ארוכה, גרם לנזקים כספיים משמעותיים לקיבוץ בו עבד ולזקנים בהם טיפל.
- ה. עוד טוענת ב"כ הקובל כי מעשיו אלו של הנקבל יש בהם משום "קשר לביצוע פשע זייף מסמכים, הגיש את המסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות. גנב נכס שהופקד אצלו לשימוש למטרה מסוימת".
- ו. מעשיו של הנקבל, כך נטען, פגעו כלכלית במטופלים, בבית האבות ובקיבוץ כאמור.
- ז. טענה נוספת אותה העלתה ב"כ הקובל היא כי הנקבל מכר ונתן את התרופות בדרך נמהרת ורשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם. בעמ' 12 לפרוטוקול טוענת ב"כ הקובל כי הנקבל גרם סיכון לציבור בכך ש"כתוצאה מהעברת התרופות המכילות חומרים מסוכנים, שהועברו לגורמים לא ידועים, ומכירתם באופן לא מבוקר על ידם"
- ח. עוד הוסיפה ב"כ הקובל כי מתסקיר קצינת המבחן שהוגש לביהמ"ש עולה כי קיימת סכנה להישנות מעשים דומים בעתיד ע"י הנקבל.
- ט. באשר לחלוף הזמן, טוענת ב"כ הקובל כי אין לקבל כל טענה בעניין זה הואיל ומעשי הנקבל התגלו רק בשנת 2011 ומאז החלה חקירה סמויה שבסופה הוגש כתב אישום בשנת 2013. ההליכים בבית משפט השלום ובמחוזי נמשכו עד ליום פסק הדין בערעור ביום 7.6.2017 כך שאין כל סיבה לקבל טענה בדבר חלוף הזמן דבר שהוא סביר ביותר בנסיבות העניין.
- י. מטרות אמצעי המשמעת, לדברי ב"כ הקובל, הן הרתעה והדגשת "חשיבות יחסי האמון בין האח לבין מקום עבודתו". פגיעה באמון זה גורם לנזק תדמיתי לכלל ציבור האחיות והאחים ופוגע באמון שהציבור רוכש להם.
- יא. לפיכך, וע"פ הפסיקה כפי שהוצגה בפני הוועדה, עותרת ב"כ הקובל בפני הוועדה להמליץ על התליית את רישיונו של הנקבל לעסוק כאח מוסמך לתקופה של מינימום חמש שנים.

6. טיעוני הנקבל

- א. ראשית הנקבל הבין והפנים את חומרת מעשיו וקיבל אחריות מלאה לעבירות אותן ביצע וראה לכך שהנקבל הודה מיידית בעבירות אותן ביצע. גם הערעור אותו הגיש לא התייחס להרשעה אלא לחומרת העונש ואכן ביהמ"ש המחוזי קיבל את הערעור והמיר את עונש המאסר בפועל לעונש של מאסר בעבודות שירות.
- ב. הן בכתב האישום והן בקובלנה לא פורט הנזק שגרם הנקבל.
- ג. אין אף ראיה כי הנקבל הצליח לקבל עשרות אלפי שקלים במהלך ביצוע העבירות אותן ביצע.

- ד. התרופות שהנקבל זייף ו/או הוסיף למרשמים היו תרופות ללא מרשם והרעיון מאחורי הזיוף הוא כי תרופות אלו זולות יותר דרך קופות החולים ובאמצעות מרשם וההפרש בין המחיר המוזל למחיר המלא הוא זה שהנקבל ושותפו קיבלו.
- ה. אין בחומר הראיות כל ראיה באשר לגורמים אליהם הגיעו התרופות.
- ו. יש הבדל בין הנזק שגרם הנקבל שהוא נזק לגוף מסוים דהיינו הקיבוץ ובית האבות לבין הנזקים שהוצגו בתקדימים שהוגשו ע"י הקובל העוסק בנזק "מערכת" ולדברי ב"כ הנקבל מדובר ב"נזק חברתי עצום".
- ז. הנקבל פיצה את הקיבוץ ובית האבות ב-15,000 ₪, זה הסכום שנדרש לשלם. אם היה נדרש לשלם יותר היה משלם.
- ח. מדברים אלו מסיק ב"כ הנקבל כי הנזק האמיתי היה הסכום אותו נדרש הנקבל לשלם, שהרי אין כל ראיה באשר לגובה הנזק.
- ט. יש להתייחס גם לחלוף הזמן מאז גילוי העבירות – שנת 2011 - אותן ביצע הנקבל ועד ליום הגשת כתב האישום בשנת 2013. העובדה שהפרקליטות התמהמהה עם הגשת כתב האישום יש בה כדי להראות שהפרקליטות עצמה לא התייחסה לנקבל כאל אדם מסוכן שיש להגיש נגדו מיידית כתב אישום ולהכניסו אחר סורג וברח.
- י. הנקבל אדם נורמטיבי המפרנס שתי משפחות, את שלו ואת זו של אחיו המנוח.
- יא. הנקבל לבדו הועמד לדין בעוד שאותו אחר, שותפו של הנקבל לפשע, לא נענש ולמעשה לא הוגש נגדו כתב אישום דבר שלדברי ב"כ הנקבל הטריד את שופטי ביהמ"ש בפניהם התברר תיקו של הנקבל ובמיוחד נוכח העובדה שהנקבל מסר את פרטי האחר בעת החקירה.
- יב. רוב התיק הפלילי, וכפועל יוצא גם הקובלנה, מושתתים על הודאותיו של הנקבל בחקירה ולקידחת האחריות על מעשיו. הנקבל שיתף פעולה בצורה מלאה בחקירה וסיפר באופן מלא על כל היקף מעשיו.
- יג. הנקבל נקט במעשיו הפליליים בשל מצוקה כלכלית קשה אליה נקלע ובשל הקושי להתמודד עם אותה מצוקה.
- יד. בניגוד לדברי ב"כ הקובל טוען ב"כ הנקבל, כי את תסקיר המבחן יש לקרוא עד סופו וממנו ניתן ללמוד כי אם הנקבל יטופל "וישקם את חייו וייקח אחריות אזי לא יהיה סיכון יותר".
- טו. בית המשפט המחוזי קיבל את הצורך בתסקיר המשלים למרות התנגדות הפרקליטות ובסופו של יום גם קיבל את ההמלצות שבתסקיר ואכן עונש המאסר הומר כאמור בעבודות שירות כאשר ביהמ"ש מעדיף את שיקומו של הנקבל בשל היותו אדם יצרני ותורם לחברה על פני כליאתו בבית הסוהר.
- טז. בתקופה האחרונה נפטרו אחיו ואביו של הנקבל והוא, כאמור, מטופל כיום ומפרנס שתי משפחות.

- יז. הנקבל בעל נסיון רב ועבד במקומות רבים מהם קיבל תעודות הערכה ומכתבי הוקרה.
- יח. מאז גילוי המעשים בהם הודה הנקבל עברו למעלה משש שנים ובהם הנקבל מתנהג היטב וכאזרח טוב ומועיל וכמובן שלא חזר על מעשיו.
- יט. גם לאחר שמעשי הנקבל התבררו, התקבל חזרה לעבוד באותו מקום עבודה וכיום עובד בבית החולים פוריה שהוא בית חולים ממשלתי.
- כ. המדובר בעבירה ראשונה של הנקבל ולנקבל אין כל עבר פלילי לפני העבירות נשוא תיק זה.
- כא. לסיום דבריו ביקש ב"כ הנקבל להמליץ על אמצעי משמעת של נזיפה ולחלופין להמליץ על התליה למספר חודשים מצומצם דבר שיאפשר לנקבל להשתקם, כשאמצעים אלה עולים בקנה אחד עם אינטרס הציבור להחזיר אנשים כמו הנקבל לעבודתם בשל התועלת שהם מביאים לציבור בכלל ולמטופלים בפרט.

7. דיון

- א. בפתח הדברים ראוי לציין כי מעשי הנקבל אינם פשוטים ומהווים כאמור עבירה פלילית כפי שהדברים מצאו ביטויים בפסקי הדין בעניינו של הנקבל גם בבית משפט השלום וגם בבית המשפט המחוזי.
- ב. אין גם ספק כי העבירות שיוחסו לנקבל ושהלה הודה בהן והורשע בגינן, הן עבירות חמורות ולא בכדי הוטלו על הנקבל עונשים שאינם קלים.
- ג. הנקבל ניצל את האמון הרב שניתן לו הן ע"י מעסיקיו והן ע"י המטופלים ולאורך תקופה ארוכה הכניס לכיסו כספים אותם גנב למעשה מהמעסיקים ומהמטופלים. במעשיו פגע הנקבל בשמו הטוב של מקצוע הסייעות.
- ד. לא זו אף זו הנקבל למעשה העביר את התרופות אותן רשם במהלך העבירות המיוחסות לו לאדם אחר שמכרן לציבור.
- ה. במהלך הדיון, לא הובאו בפנינו כל ראיות על טיב וסוג אותן תרופות וכל שיש בידינו הוא דברי הנקבל לפיהם התרופות הן תרופות שאינן מצריכות מרשם וכל דיכפין יכול לרכשן בבית המרקחת.
- ו. אכן יש צדק בדברי ב"כ הקובל לפיהן ולכאורה היה במעשי הנקבל סיכון לאותם רוכשי התרופות משותפו של הנקבל. אלא שכאמור אין לנו שמץ של ידיעה על סוג התרופות ולפיכך ומחמת הספק אין בידנו לקבוע כי אכן היה סיכון שכזה.
- ז. אין לנו גם כל ידיעה ו/או ראייה על כמות התרופות שנגנבה ואין בידינו לכמת את הסכומים שהנקבל הכניס לכיסו. כל שיש בידינו הוא הסכום של 15,000 ₪ אותו חוייב הנקבל לפצות את מעסיקיו.
- ח. בפרשת ד"ר ליביו הוטל על הנקבל אמצעי משמעת של התליית רישיונו לתקופה של 12 חודשים. הלה, בעשותו שימוש ברישיונו כרופא, נתן אישורים רפואיים כוזבים במטרה לסייע בהשתמטות משירות מילואים.

- ט. ד"ר ליביו אף שילשל כספי אותם אנשי מילואים לכיסו כתמורה על האישורים הכוזבים.
- י. מעשיו אלו של ד"ר ליביו גם הם פגעו באמון הציבור וגם בהם יש משום התנהגות שאינה הולמת רופא מורשה. במהלך הדיון בפני ועדת המשמעת הגיעו הצדדים, הן הקובל והן הנקבל, להסדר טעון לפיו יותלה רישיונו של הנקבל ד"ר ליביו לתקופה של ארבעה חודשים.
- יא. אכן כבי' השופט זיילר סטה מהסדר הטיעון, אך גם לאחר הסטייה מהסדר זה הטיל על הנקבל ד"ר ליביו אמצעי משמעת של התליית רישיונו לתקופה של 12 חודשים.
- יב. בעניין שבפנינו עתרה ב"כ הקובל לאמצעי משמעת לפיו יותלה רישיונו של הנקבל לתקופה של חמש שנים.
- יג. יש לזכור כי מעשיו של ד"ר ליביו אינם קלים ואינם פחותים ממעשיו של הנקבל שבפנינו. אחד מעמודי התווך במשפט הוא אחידות הענישה ואנו נדרשים להטיל אמצעי משמעת הדומים ככל הניתן בין נקבלים שונים בעבירות משמעת דומות.
- יד. לאור האמור אנו סבורים כי עתירת ב"כ הקובל לאמצעי משמעת כפי שעתרה אינה מידתית, במיוחד נוכח העובדה ששני הנקבלים עשו את שעשו בשל בצע כסף ובמיוחד נוכח העובדה שבמקרה של ד"ר ליביו מדובר ברופא שהדרישות ממנו גבוהות משל הנקבל שבפנינו.
- טו. מקרהו של ד"ר רדא תורכי עליו הסתמכה ב"כ הקובל שונה לחלוטין ממקרהו של הנקבל שבפנינו. ד"ר רדא זייף אלפי ביקורים שלא היו ולא נבראו ורשם בתיקי המטופלים אבחנות שונות ומשונות וכן טיפולים שלכאורה קיבלו כך שקופת החולים עימה עבד, שילמה לו כספים בעבור ביקורים שלא היו.
- טז. דווקא במעשיו אלו של ד"ר רדא היה משום סיכון של ממש למטופליו שהרי הרישומים אותם ביצע בתיקיהם והטיפולים שלכאורה נתן להם, נשארו רשומים בתיקיהם כך שרופאים אחרים המסתמכים על אותם רישומים יכלו לטעות ולהמשיך ולתת לאותם מטופלים תרופות שאינם זקוקים להם וכל זאת בשל אבחנות שווא.
- יז. על ד"ר רדא אכן הוטלו אמצעי משמעת של התליית רישיונו לתקופה של חמש שנים.
- יח. אין דינו של ד"ר רדא דומה לדינו של הנקבל שבפנינו הן בשל הסיכון כאמור שסיכון ד"ר רדא את מטופליו והן בשל המעמד השונה בין ד"ר רדא הרופא לבין הנקבל האח במקצועו.
- יט. הנקבל, כך נטען בפנינו, נקלע למצב כלכלי קשה. אחיו ואביו נפטרו בהפרש זמן קצר אחד ממשנהו. כיום הנקבל מטופל בשתי משפחות הן שלו והן של אחיו המנוח.
- כ. גם לאחר שהורשע בדין ונמצא אשם ונגזר דינו בבית המשפט המשיך הנקבל לעבוד אצל מעסיקיו אותם הונה ומכאן שהללו סלחו לו.
- כא. הנקבל עובד כיום בבית חולים פוריה שהוא בית חולים ממשלתי ועוסק בבקרה אישפוזית שהוא עיסוק בכספים.
- כב. תסקיר שירות המבחן כפי שהוצג לנו חיובי בעיקרו. הנקבל עבר שיקום וטיפול ע"פ ההמלצה שבתסקיר, שילם את הקנס ואת הפיצוי שהושתו עליו ועומד להתחיל בריצוי עבודות השירות.

כג. הנקבל הודה מיידית בעבירות שיוחסו לו הן בבית המשפט והן בפני ועדה זו ולקח אחריות מלאה על מעשיו.

כד. בנוסף יש לזכור כי הנקבל לבדו נשא בעונשים על מעשיו בעוד שכנגד שותפו לעבירות לא ננקטו כל אמצעי ענישה ואף לא הוגש כתב אישום כנגדו.

כה. לאור כל אלה, ולאחר ששקלנו בכובד ראש את טענות הצדדים, אנו ממליצים להתלות את רישיונו של הנקבל לתקופה של עשרה חודשים אמצעי משמעת הנראה לנו מידתי והולם הן את מעשי הנקבל והחומרה שבהם והן את נסיבותיו האישיות ובהתייחס לתקדימים שנזכרו לעיל.

עו"ד משה ארד - חבר

גב' שרה אפרתי-חברה

גב' חנה צפנת - יו"ר